

MOZAIKA

BULLETIN EVROPSKÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ

říjen 2014

Aktuality a zajímavosti

Hledáte zahraniční stipendium?

Na webu Akademické informační agentury najdete aktualizovanou nabídku stipendijních pobytů, poskytovaných na základě mezinárodních smluv. Pro více informací včetně podrobných podmínek pro konkrétní země navštivte stránky www.dzs.cz/akademicka-informacni-agentura.

Přijďte na EDS párty!

Dům zahraniční spolupráce pořádá 11. října v Praze výroční setkání účastníků Evropské dobrovolné služby. Na EDS párty jsou zváni všichni, kdo se do této služby zapojili nebo teprve plánují zapojit. Více informací a registraci najdete na www.naerasmusplus.cz.

Zahraněční zkušenost – velký krok pro život.

Přesvědčte se o tom na valorizační konferenci Programu celoživotního učení, která se bude pod tímto mottem konat 5. listopadu v Praze. Na akci se budou také udílet Pečeti kvality nejlepším projektům, které v rámci programu vznikly. A zaregistrovat se můžete na webu www.dzs.cz.

Obsah

strana 2 »

Překročte se eTwinningem hranice své třídy! Rozmanitá paleta kariérového poradenství v ČR

strana 3 »

Právo na informace právě teď – Co ti brání v podnikání?

strana 4 »

Prioritou letošního jazykové ceny Label bylo jazykové vzdělávání znevýhodněných skupin

strana 5 »

Nature EYE: Vzdělávání o přírodě pro mladé školitele

strana 6 »

Rozhovor s Marií Wolfovou o projektu SocioCreActive Enterprise

strana 7 »

Projekt Češi ve světě, příběhy

strana 8 »

Uzávěrky / Křížovka

České školy už druhým rokem zkoušejí, jak tablety usnadní učení

Tablety používají při výuce i žáci ZŠ Čakovice Praha 9.

Dům zahraniční spolupráce (DZS) je od roku 2013 partnerem evropského projektu Creative Classrooms Lab, který se zaměřuje na metodickou podporu využívání tabletů ve výuce. V prvním roce se do projektu zapojilo osm zemí, v ČR to byly téměř tři desítky škol. Výukové scénáře byly zaměřeny na personalizaci, jejich cílem bylo ukázat učitelům, že tablet je ideální pomůcka, díky které lze zohlednit potřeby různých typů žáků.

V začínajícím školním roce se v rámci projektu vyzkouší spolupráce, a to jak v rámci jedné třídy

a školy, tak mezi školami z různých zemí. Pokud si například dvě partnerské školy zvolí téma druhé světové války, budou společně hledat nejprve informace k této historické události a poté zjišťovat, jaký význam měla válka pro zemi či region. Tablety umožní dětem vyjít ze školy ven, nafotit místa připomínající válku, natočit rozhovor s pamětníkem, naskenovat články v knihovně – a to vše vzájemně sdílet s kamarády ze zahraničí, třeba na blogu.

Projekt Creative Classrooms Lab je stále otevřen všem učitelům

českých základních a středních škol, zájemci se mohou přihlásit na eun@dzs.cz. Zkoušené scénáře jsou obecné a každý učitel si je upravuje dle potřeby. Jedinou podmínkou je, aby škola měla k dispozici tablety pro minimálně jednu třídu, nezáleží přitom na výrobci ani operačním systému zařízení.

Více informací o projektu najdete na webech creative.eun.org a www.dzs.cz/eun, české školy se se svými zkušenostmi sdílejí na blogu www.edu-novyz.webnode.cz.

◆ Barbora Grečnerová, DZS

Překročte hranice své třídy s eTwinningem!

eTwinning je rozsáhlá evropská komunita učitelů a škol

Spolupráce v rámci aktivity eTwinning je velice snadná, prvním krokem je registrace na portálu www.etwinning.net, který existuje ve 25 jazykových verzích. Na portálu mohou učitelé vyhledávat partnery, zakládat projekty, vyměřovat si nápady, metody práce a hlavně jednoduše spolupracovat. Dnes ho aktivně používá téměř 260 000 učitelů, kteří na něm realizují více než 34 000 projektů.

Portál nabízí mnoho zajímavých informací o tom, jak se do eTwinningu zapojit, jaké projekty už vznikly, dá se na něm také najít, které školy z okolí nebo z celé Evropy se už přidaly. Každý uživatel získá po registraci profil a přístup do pracovního prostředí Desktop, kde může kontaktovat další učitele a začít spolupracovat – nebo se na začátku jen nechat inspirovat.

Přístup do této části portálu je povolen pouze učitelům a zaměstnancům škol. K dispozici jsou v něm i diskuzní fóra, kde se dá zapojit do plánování projektů nejen v eTwinningu, ale i v programu Erasmus+: Comenius.

eTwinning chystá nové prostředí, zvládne ho každý

Pro realizaci projektů nabízí eTwinning bezpečné prostředí TwinSpace: virtuální třídu, do které je možné přivzvat žáky, vytvářet stránky jednotlivým aktivitám v projektu, diskutovat s ostatními účastníky nebo sdílet materiály. Velkou výhodou TwinSpace je jeho bezpečnost pro učitele i žáky. Účastníkům nabízí soukromé prostředí, pouze oni rozhodují, kdo jednotlivé aktivity uvidí a kdo má do projektu přístup.

» Aktivita eTwinning podporuje

spolupráci evropských škol založenou na využívání informačních a komunikačních technologií. Účastníkům nabízí zázemí, nástroje a služby, díky kterým je krátkodobá či dlouhodobá spolupráce v rámci jakéhokoli předmětu jednodušší. V ČR zajišťuje podporu pro učitele Národní podpůrné středisko pro eTwinning (NSS), které je součástí Domu zahraniční spolupráce (DZS).

Ve virtuální třídě mohou učitelé vytvářet stránky pro jednotlivé projektové aktivity, diskutovat, sdílet dokumenty, fotografie i videa, pracovat na společných výstupech a dokonce i chatovat. Žáci zde mohou jednoduše spolupracovat s kamarády ze zahraničí. Pro již zapojené eTwinery přinášíme dobrou zprávu, od října 2014 bude k dispozici nová, příjemnější verze TwinSpace. I nadále bude poskytovat nástroje, na které jsou uživatelé zvyklí, ale mnohem jednodušším a intuitivnějším způsobem.

♦ Martina Nebeská, DZS

Učitelům, kteří potřebují poradit

s tím, jak ve virtuálním prostředí eTwinning pracovat, nabízí DZS metodické semináře, webináře nebo možnost uspořádat školení na míru přímo na škole. Podporu přímo v regionech zajišťují ambasadoři – zkušení učitelé a realizátoři projektů eTwinning, kteří pomohou s technickými i metodickými problémy. Informace o akcích a podpoře pro české učitele naleznete na webu www.etwinning.cz.

Rozmanitá paleta kariérového poradenství v ČR

Kariérové poradenství postupně získává v České republice podobu rozmanité palety, která svědčí o pokračujícím rozvoji poradenství a o rostoucí potřebě kvalitních poradenských služeb. Celkový obraz pomáhá vykreslit soutěž o Národní cenu kariérového poradenství, jejíž letošní šestý ročník pořádalo Centrum Euroguidance při Domu zahraniční spolupráce (DZS). Jejím cílem je nacházet příklady dobré praxe, oceňovat je a propagovat na národní i mezinárodní úrovni. O vítězích rozhoduje externí odborná porota, která letos z přihlášených služeb a projektů ocenila sedm a udělila i tři zvláštní uznání.

Za příkladné služby poskytované studentům získalo ocenění Gymnázium Jihlava, jehož poradenské pracoviště zvítězilo v regionální soutěži o Cenu za podporu kariérového rozvoje žáků ZŠ a SŠ v Kraji Vysočina, kterou letos poprvé vyhlásila organizace Vysočina Education. Další z cen získala

lo Kariévní centrum Masarykovy univerzity, které se letos mezi vítězi umístilo již potřetí v řadě, a to díky inovativnímu projektu Personalistika ze zákuřlí. Do Brna putovalo také ocenění pro Centrum vzdělávání všem, zřízené Jihomoravským krajem pro rozvoj konkurenceschopnosti a zvýšení zájmu obyvatel regionu o celoživotní vzdělávání. Cenu získalo za nabídku služeb kariérového poradenství široké veřejnosti. Projekt Oblastní charity Pardubice nazvaný Mami, tati, pečuj, pracuj byl oceněn za komplexnost a propojení práce se zaměstnavateli a zaměstnanci při sladování jejich pracovního a osobního života.

Zvláštní cena za evropskou spolupráci, vyhlášená k desátému výročí vstupu ČR do Evropské unie, byla udělena projektu Fit for flexi, který připravila jazyková a vzdělávací agentura Channel Crossings. Za úspěšnou implementaci metod kariérového poradenství na národní úrovni pak získalo ocenění Centrum kompetencí, jehož zakladatelky se zasloužily o přenos principů mapování kompetencí a švýcarské značky CH-Q do ČR. Podpora kreativity v kariérovém poradenství vynesla ocenění psychologičce, lektorce, koučce a kariérové poradkyni Magdře Shymon, která

vedla v život originální lektorské a terapeutické pomůcky dostupné na webu www.b-creative.cz.

Zvláštní uznání poroty získaly Evropská kontaktní skupina za publikaci Navigace světem práce, občanské sdružení Asistence za dlouhodobé poskytování kvalitních služeb kariérového poradenství a trojice brněnských vysokých škol (Masarykova univerzita, Mendelova univerzita v Brně a Vysoké učení technické v Brně) za podporu spolupráce jednotlivých aktérů v oblasti kariérového poradenství při veletrhu Job Challenge.

Vítězové představili své projekty a převzali ocenění na slavnostním setkání, které se konalo 18. září v Praze. Přítomní poradci měli příležitost seznámit se s plánovanými kroky v oblasti poradenství ze strany ministerstev či úřadů práce; související odborná sympozia se pak věnovala příkladům dobré praxe ze Slovenska i aktuálním tématům kariérového poradenství v ČR. Výstupy z konference, stejně jako podrobnější popisy vítězských českých i slovenských příspěvků, naleznete v české a anglické verzi sborníku ze soutěže, v dalším čísle Zpravodaje Euroguidance a na webu www.euroguidance.cz.

♦ Kateřina Hašková, DZS

Právo na informace právě teď Co ti brání v podnikání?

Měsícem září vyvrcholila v Informačních centrech pro mládež kampaň vyhlášená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy „Právo na informace právě teď – Co ti brání v podnikání“. Podstatou této kampaně bylo poukázat na vlastnosti podnikání a navést mladé lidi k této možnosti sebeuplatnění.

NiCM
národní informační
centrum pro mládež

Informační centra pro mládež v rámci kampaně propagovala svou činnost i činnost celé Informační sítě pro mládež. Informovala o možnostech podnikání a podnikavosti všeobecně. Ve svých regionech vedla celorepublikovou QR kódovou soutěž s názvem Velká letní hra.

Národní informační centrum pro mládež vydalo elektronickou publikaci s titulem Co ti brání v podnikání, která je ke stažení na stránkách www.nicm.cz. Také zorganizovalo seminář s odborníkem na podnikání Davidem Kiršem a vytvořilo plakáty s životními příběhy několika úspěšných mladých podnikatelů, které jsou k vidění ve výlohách NiCM.

Ve druhém zářijovém týdnu proběhly aktivity na podporu kampaně „Právo na informace právě teď – Co ti brání v podnikání?“ po celé republice. Jednotlivá Informační centra pro mládež prezentovala poselství kampaně i svou běžnou činnost na náměstích, organizovaly se besedy s podnikateli, zástupci živnostenských úřadů, finančních úřadů či úřadů práce, dělaly se anketu na téma podnikání a mnohé další.

V září také skončila Velká letní hra – soutěž, která stavěla na hledání QR kódů, pod nimiž se

ukrývaly otázky z oblasti podnikání. Samotné kartičky s QR kódy byly umístěny na místech spojených s podnikáním, u partnerů Informačních center pro mládež, případně v samotných centrech. Pro zapojení se do soutěže stačilo najít a správně zodpovědět 3 QR kódy. Hrál se o šperky z drahých kamenů v hodnotě 3000 Kč a batohy a spacáky značky Loap.

Počátek tradice kampaně

První kampaň Právo na informace právě teď byla vyhlášena evropskou organizací Eryica v roce 2012. Za podpory Odboru pro mládež Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se uskutečnila i v České republice. Hlavním posláním této kampaně bylo ukázat mladým lidem, že právo na informace je jedním ze základních práv.

Následující rok byla vyhlášena kampaň navazující na úspěch předešlého ročníku Právo na informace právě teď, a to s podtitulem Informova-

ný občan. Zde bylo primárním cílem dát mládeži najevo, že může být lépe informována o možnostech, které vyplývají z evropského občanství a moci tato práva plně využít.

O Informační síti pro mládež

Informační centra pro mládež jsou subjekty, které zprostředkovávají mladým lidem informace z oblastí vzdělávání, práce, dobrovolnictví, občansko právních záležitostí anebo sociálně patologických jevů. K dnešnímu dni tvoří Informační síť 40 těchto center rozmístěných po celé České republice. Jejich aktuální seznam je dostupný na adrese www.ismcr.cz. Svou činnost provozují s podporou Národního informačního centra pro mládež, které sídlí v Praze a je součástí Národního ústavu pro vzdělávání.

◆ Red

Prioritou letošní jazykové ceny Label

bylo jazykové vzdělávání znevýhodněných skupin

Každý ročník ceny má své priority, letos odborná porota přihlížela ke čtyřem hlediskům, jejichž společným jmenovatelem je podpora výuky jazyků mezi někdy opomíjenými cílovými skupinami. Šanci měly zejména projekty, které pomáhají v začlenění sociálně a zdravotně znevýhodněných, věnují se učení jazyků při sportu, podporují výuku jazyků mezi předškoláky nebo v odborném vzdělávání.

Celkem se letos o Evropskou jazykovou cenu Label ucházely čtyři desítky projektů, ať už ze základních a středních škol, univerzit nebo třeba jazykových agentur. Zástupci sedmi oceněných institucí převzali ceny již tradičně na konferenci Kreativně k jazykové výuce, která se konala 25. září v Praze.

A kdo si tentokrát ceny odnesl?

» ZŠ Lupáčova, Praha 3

■ projekt Children like us 2012-2014
(koordinátor Milan Hausner)

„Možná my více pijeme piva a oni zas tokajského, možná že snědí více guláše a my knedlíků, ale lidé, kteří mají různé specifické potřeby, jsou úplně stejní jako ti u nás. Právě o nich musíme více přemýšlet, abychom jim usnadnili jejich život,“ píše se v jednom z dotazníků, ve kterých žáci hodnotili projekt své školy. Díky němu například poznali, co všechno pomáhá při učení dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Pražští žáci spolupracovali nejen s maďarskými vrstevníky, ale i žáky kladenské školy Korálek, specializované na děti se zvláštními vzdělávacími potřebami. Během projektu se všichni několikrát navštívili a také se dohromady učili. Vyvrcholením prvního roku projektu pak byl společný týdenní tábor.

» Střední škola zemědělská a veterinární, Lanškroun

■ projekt Zemědělské podmínky v různých klimatických pásmech
(koordinátorka Radmila Janoušková)

Projekt, který koordinovala škola z Lanškrouna, spojil žáky a učitele z míst geograficky i kulturně velmi vzdálených. Vedle studentů z východních Čech a jejich vrstevníků ze zdravotní a veterinární školy z chorvatského města Vinkovci se totiž do práce zapojili i dvě školy z francouzské Polynésie. Žáci při návštěvách poznali, jak funguje zemědělská výroba v odlišném klimatickém pásmu,

Evropská jazyková cena Label, která se v České republice uděluje od roku 2002, patří mezi tradiční způsoby, kterými Dům zahraniční spolupráce (DZS) s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR propaguje jazykové vzdělávání. Oceněné projekty mají nejen ukázat novinky nebo výjimečné aktivity, ale také inspirovat ke kreativě další učitele jazyků.

a přestože byla komunikačním jazykem angličtina, přiučili se i řadě výrazů v chorvatštině nebo domorodých jazycích. Ukázalo se, že i dnes je užitečná latina, díky níž se podařilo vyřešit řadu nejasností při hledání správných názvů rostlin a zvířat.

» Střední škola technická, Přerov

■ projekt Let's be professional
(koordinátorka Zita Havranová)

Přerovská škola získala cenu za projekt, do kterého se spolu s francouzským partnerem zapojila prostřednictvím mezinárodní aktivity eTwinning. Přes poměrně nízkou počáteční úroveň znalostí angličtiny žáci učňovských oborů zvládli komunikaci se zahraničními partnery, škola do projektu s úspěchem zapojila i studenta se sluchovým a tělesným postižením. Cílem projektu bylo, aby žáci představili sami sebe, svou školu, studijní obor a budoucí profesní partnerům, a to právě za využití cizího jazyka. Přerovští během roční mezinárodní spolupráce připravili například také anglicko-česko-francouzský audiovizuální slovník odborných výrazů. Vyvrcholením projektu byly společné videonahrávky dialogů z profesního prostředí.

» Občanské sdružení Zaedno, Praha

■ projekt Kamarádi – celoroční vzdělávací aktivity pro děti a mládež z národnostních menšin
(koordinátorka Sevdalina Kovářová)

Vícejazyčný časopis Kamarádi, který občanské sdružení třetím rokem vydává, je primárně určen dětem z národnostních menšin, z jazykové směšných manželství nebo potomkům cizinců žijících v ČR. Ukázalo se ale, že jeho atraktivní a přístupná forma dokáže zaujmout i české děti. „Z ohlasů pedagogů víme, že je používán při výuce velice často celou třídou... Žáci z majority se prostřednictvím našeho časopisu mohou dozvědět více o jazyku, kultuře, zvycích a tradicích menšinových spolužáků,“ uvádějí zástupci sdružení.

» 14. základní škola, Plzeň

■ projekt English Expressions Around Us
(koordinátorka Jana Chládková)

Žáci plzeňské školy se ve svém projektu, na němž spolupracovali s kamarády ze Žiliny, zamě-

řili na anglické výrazy, které během posledních let zdomácněly v českém veřejném prostoru. Ne každý jim ale zcela rozumí, problémy mají zejména starší lidé žijící v domově důchodců, kteří se s angličtinou dříve moc nesetkali. Plzeňští školáci je navštívili, vysvětlovali jim význam cizojazyčných výrazů a připravili pro ně dokonce i průvodce cizími výrazy, ve kterém poutavou a hravou formou přibližují anglickou terminologii z různých oblastí každodenního života.

» Základní škola Hrochův Týnec

■ projekt BBB – Box of Basic Bagatells
(koordinátorky Miroslava Filipi, Iva Čejková a Barbora Málková)

Škola v malém východočeském městě, do které chodí mnoho žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, se snaží dětem předat Box of Basic Bagatells: základní sumu dovedností a znalostí, díky kterým odolají nástrahám současného světa. „Prakticky orientovanými aktivitami se snažíme motivovat všechny děti ke vzdělávání v oblasti jazyků, k vzájemné snášenlivosti,“ říkají koordinátorky projektu, do něhož se zapojily všechny ročníky a jenž zasáhl většinu předmětů. Školáci z Hrochova Týnce při něm spolupracovali s vrstevníky z polské Wroclawi, se kterými komunikovali hlavně anglicky a německy, zapojili ale i polštinu a češtinu.

» Základní škola Mládežnická, Trutnov

■ projekt Virtual Museum of Monsters
(koordinátor Zdeněk Heteš)

Příšerky znají děti snad ve všech zemích, ne všude jsou ale stejné. Proto se základní školy ze šesti zemí spojily v projektu inspirovaném literárními strašidelnými postavami známými v České republice, Itálii, Portugalsku, Španělsku, Švédsku a Velké Británii. Žáci druhých tříd tak nejen zdomácnili své čtenářské dovednosti, ale i tvořili vlastní příšerky, slavili Březen-měsíc příšerek nebo připravili ozvučený vícejazyčný slovník. Projekt podpořil tvořivost a týmovou práci, motivoval žáky k využívání informačních technologií a zvyšoval jejich jazykovou gramotnost. Angličtinu (a španělštinu) si ale procvičili také zapojení pedagogové.

Nature EYE

Vzdělávání o přírodě pro mladé školitele

Na začátku letních prázdnin (26. června – 5. července 2014) se do Heroltic v Štětů sjelo padesát účastníků mezinárodní výměny mládeže Nature education for young educators (volně přeloženo jako vzdělávání o přírodě pro mladé školitele) z Čech, Chorvatska a Slovinska v rámci programu Mládež v akci. Zažili deset dnů plných poznávání, zkoumání, učení se, ale také zábavy. Všichni zúčastnění byli skauti, a tak měli k hlavnímu tématu projektu, k přírodě, velmi blízko.

Hlavními cíli projektu bylo vedení účastníků k **zodpovědnosti** za přírodu i důležitost **uvědomění** si její hodnoty. Jejich poučení o možnostech **dlouhodobého uchování** přírodního bohatství i životního prostředí vůbec. Osobní **pochopení** zodpovědnosti za jejich okolí a **aktivní přístup** k jeho udržování. A také aktivní vedení ke **zdravému životnímu stylu** pomocí sportovních aktivit, které by nadále přijali za své i v běžném životě.

Během projektu proběhlo několik **tematických workshopů**, na nichž bylo možné se dozvědět fakta o horách, pitné vodě, biodiverzitě nebo třeba i komunikačních dovednostech, na které vždy navázala praktická činnost jako kupříkladu exkurze do vodní přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně, stavba vlastního filtračního zařízení na znečištěnou vodu nebo modelu horského pásma. Nemohla chybět ani turistika na hlavní vrchol Jeseníků **Praděd**, kde nám o zdejších živočišných druzích a zejména endemitech popovídal **strážce přírody** a také jsme se zúčastnili praktického nácviku a ukázky vybavení **horské služby**. Jedním z vrcholů projektu byla naše účast na akci pro veřejnost Setkání na pomezí Čech a Moravy, kde jsme se prezentovaly slavnostním nástupem a měli jsme na starost dětský koutek i nejrůznější soutěže pro malé i velké. Sportovní aktivity byly zastoupeny jízdou na koních, kolektivními hrami v areálu ubytování, návštěvou **ski-parku** s beach-volejbalem, slack-line nebo petanquem.

Dozvěděli jsme se základní fakta o Evropské unii, programu **Erasmus: Mládež v akci** i **Youthpassech** a každý bude moci otestovat své informatické znalosti při pořizování záznamu z celého kurzu, ať už kamerou, fotoaparátem či perem v podobě fejetonu. Každý národ také dostal prostor pro prezentování vlastních zvyků a tradic i jídla, které všem pomohly k pochopení jejich **národních odlišností**, ale i **shod**. Pracovním jazykem byla zvolena angličtina a to z důvodu, aby účastníci mohli po celou dobu pracovat v mezinárodních skupinách (a to i ve volném čase) a skutečně tak poznali, co to znamená **„evropské občanství“**. Všichni účastníci byli starší třinácti let a zároveň působili ve svých organizacích jako vedoucí či vychovatelé mladších členů, takže po ukončení projektu mohli nabyté znalosti nejen přijmout za své, ale také dále šířit a učit druhé.

Výměna mládeže Nature EYE se konala v rámci programu Mládež v akci, který se od letošního roku stal součástí nového programu Erasmus+. Celý jej řídili a organizovali pouze dva lidé, vedoucí projektu Luboš Skácel (48) a projektová manažerka Lada Matyášová (25), takže je vidět, že to vskutku není nic těžkého. Stačí jen vzít partu nadšených lidí, vymyslet společně téma projektu a dát se do práce. Vyplnit formulář už zvládne každý. Vše podstatné se dozvíte na www.naerasmusplus.cz.

Takže směle do toho a půl je hotovo!

◆ Lada Matyášová – Laduš Šumperk

Pohledem účastníků

„Jsem ráda, že jsem mohla vyzkoušet filtrování špinavé vody. Nikdy mi nedošlo, že jenom s jedním filtračním papírem to nebude dostačující a že jich potřebuji tolik a navíc se proces musí tolikrát opakovat. A to jsme ani nepoužívaly žádné chemikálie. Od teď si budu dávat pozor na to, abych zastavovala vodu při čištění zubů nebo mytí nádobí.“

„Nejvíce se mi líbila návštěva aquaparku a ježdění na koních. A také pohled na vypuštěnou nádrž přehrady nahoře a výhled na Praděd byl super. Ani bych nevěřila, jak jsme se na něj mohli tak vysoko den předtím v takovém hrozném dešti vyškrábat.“

„Ranní herní rozcvičky mě vždycky pobavily a vedly do skvělé nálady. Nemám sice nic, proti klasickým rozcvičkám s běháním a cvičením, ale rozhodně bych tohle ráda použila na našem táboře, protože myslím, že to bude děti bavit mnohem více.“

„Líbila se mi pevnost Bouda i přes to, že to bylo temné místo a byla tam zima. My totiž u nás nic takového nemáme a historie mě zajímá, takže to bylo fascinující. A pak se mi také líbily palačinky, které jsme si dali, když jsme se odtamtud vydrápali nahoru na rozhlednu Suchý vrch. :-)“

„Nikdy předtím jsem si nemyslel, že mezinárodní projekt může být tak super, ale angličtina mi nakonec nedělala takový problém, jak jsem čekal a i ti Chorvatí se Slovincerna byli super. Za mě super zážitek a příště bych určitě jel zase. A to i přes to, že to tu v okolí znám a na mnoha z těch, kde jsme byli, už jsem předtím někdy byl. Nikdy mě ale předtím nenapadlo o tom tolik přemýšlet, jako o výrobě energie vodou nebo ochraně kytek nebo rybů. Prostě to bylo dobré.“

„Hodně mě oslovil a zaujal film Taste the Waste (česky Z popelnice do lednice), protože jsem si uvědomila, jak je hrozně sobecké a nefér žít konzumním životem tady v Evropě a jak tím ovlivňujeme celý zbytek světa. Vynasnažím se si z toho vzít ponaučení a polepšit se při nakupování nebo i jen přemýšlení o tom, jestli tu danou věc skutečně potřebuji a jestli ta stará ještě není dost dobrá a nebo se neobejdu bez ní. Vážně mě to vzalo...“

Projekt SocioCreActive Enterprise

jedno z prvních strategických partnerství v programu Erasmus+

Projekty strategického partnerství v novém programu Erasmus+ jsou pro žadatele mnohdy velkou záhadou. Přinášíme Vám proto rozhovor s Marií Wolfovou, koordinátorkou z organizace Duha Tangram, která se jako jedna z prvních odvážných rozhodla takovýto projekt předložit – a uspěla!

Můžete nám říct něco o Vaší organizaci a projektu?

Duha Tangram je nezisková organizace, která připravuje a pořádá volnočasové aktivity, vzdělávací programy a mezinárodní projekty pro osoby všech věkových kategorií. Naše skupiny jsou vždy integrované, do našich aktivit zapojujeme vždy osoby zdravotně či sociálně znevýhodněné. Pracujeme již od roku 2001 a od té doby se nám podařilo uskutečnit řadu zajímavých a užitečných projektů v rámci neformálního vzdělávání. Některé z těchto projektů byly oceněny v celostátních soutěžích.

Připravovaný projekt chystáme pro období 2014–2015, budeme spolupracovat se španělskou skupinou z andaluského města Cádiz, která se také zabývá začleňováním znevýhodněných osob do společnosti. Projekt je zaměřen na rozvoj schopností a praktických dovedností mladých účastníků a tím na jejich přípravu pro uplatnění na trhu práce. Česká i španělská strana budou společně tvořit jednoduché výrobky, které v závěru akce nabídneme k prodeji veřejnosti. Našími aktivitami zvýšíme jejich manuální zručnost a kreativitu a současně podpoříme jejich sebevědomí a schopnost najít zaměstnání. Jsme přesvědčeni, že dlouhodobé pobírání finanční podpory v nezaměstnanosti nemotivuje k aktivnímu hledání zaměstnání. Právě v oblasti Andalusie je vysoká míra nezaměstnanosti a pro znevýhodněné osoby je situace také i u nás ještě komplikovanější.

Proč jste se rozhodli pro strategické partnerství a jak vznikl nápad na projekt?

S naší partnerskou organizací v Cádiz spolupracujeme již od roku 2004 a máme za sebou již řadu velmi zdařilých projektů. Tento španělský partner je pro nás zárukou úspěšnosti projektu. Záměr připravit a uskutečnit tento projekt vyšel z potřeb účastníků obou organizací.

Jak probíhají přípravy? V jaké fázi jste teď?

Ačkoliv náš projekt začíná až v listopadu, už od léta připravujeme složení skupiny mladých lidí, která se do projektu zapojí. Jedná se o dlouhodobou aktivitu, a proto musí být výběr účastníků pečlivý, aby skupina byla po celou dobu projektu soudržná a aktivní. Připravujeme také prostory, kde budou probíhat aktivity a také nápady a potřebný materiál pro výrobu předmětů.

Jaké očekáváte výstupy z projektu?

Na závěr našeho projektu budeme výrobky prezentovat na universitě a na radnici v Cádiz. Mladí lidé budou přímo na místě předvádět výrobu některých předmětů. Výrobky budeme také prodávat. Získané finanční prostředky použije španělská strana pro své vzdělávací potřeby. Ze všech aktivit bude pořízena fotodokumentace. Věříme, že veřejnost naše aktivity ocení a podpoří náš úmysl pokračovat v těchto tvořivých aktivitách.

Kreslíme návrhy na výrobu textilních didaktických hraček pro nevidomé děti.

spojit teorii s praxí a zaměřit se na konkrétní výstupy projektu.

Děkujeme za rozhovor a přejeme všem účastníkům, aby se jim projekt vydařil a všichni si z něj odnesli nové zážitky a zkušenosti. My se k projektu po jeho ukončení určitě vrátíme.

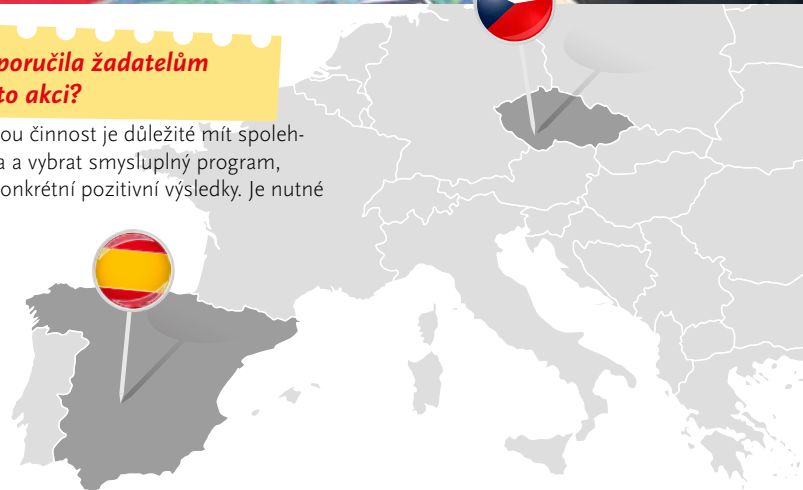
◆ Red

Vyrábíme veselá vánoční přáníčka.

Co byste doporučila žadatelům o grant v této akci?

Pro společnou činnost je důležité mít spolehlivého partnera a vybrat smysluplný program, který přinese konkrétní pozitivní výsledky. Je nutné

Projekt Češi ve světě, příběhy mapuje osudy krajanů

Projekt Češi ve světě, příběhy vznikl díky snaze zmapovat život zahraničních Čechů. Začal v Jižní Americe a postupem času zamíří do USA a evropských zemí, kde žijí Češi nebo jejich potomci. V roce 2013 učitelky českého jazyka sesbíraly 12 příběhů krajanů z Argentiny, Brazílie a Paraguaye. V roce 2014 byl u příležitosti šestého setkání učitelů u krajanů a lektorů češtiny v zahraničí vydán komplexní sborník obsahující 19 příběhů. Jedním z nich je i vyprávění paní Jaroslavy Háskové z Porta Alegre v Brazílii, které zpracovala Markéta Pilátová, učitelka u krajanů v brazilských státech Mato Grosso do Sul a Rio Grande do Sul.

Sborník Češi ve světě, příběhy, stejně jako elektronický bohemistický časopis Krajiny češtiny, vydává Dům zahraniční spolupráce (DZS) v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí. Naleznete jej na webu DZS www.dzs.cz/cz/program-podpory-ceskeho-kulturniho-dedictvi-v-zahranici.

Jaroslava Hásková v Portu Alegre na hodině českého jazyka a kultury

» Jaroslava Hásková

- narozena 3. září 1939 v Těpeřích (dnes součást Železného Brodu)

Rodiče Jaroslavy Háskové, Bohuslav Hásek a Věra Hásková, vlastnili v Železném Brodu továrnu na sklo a bižuterii Estrela. Rodina bydlela v rodinném sídle v nedalekých Těpeřích. Po komunistickém převratu v roce 1948 byla továrna znárodněna a rodina Háskových se rozhodla emigrovat. Na den, kdy musela všechno známé opustit, vzpomíná paní Jaroslava takto: „*Ničemu jsem nerozuměla, byla jsem malá holka, ale naprosto přesně si pamatuju, že všechno bylo tajné, přípravy na odchod se musely utajit i před služebnictvem, aby nás nikdo neudal. Maminka, když jsme nasadali do auta, naši služebné řekla: „Udělejte řízky, brambory a houbovou polévku, vrátíme se k obědu.“*“

Háskovi utíkali nejdříve autem přes Prahu, kde měla paní Jaroslava babičku, a pak na hranice s Německem, kde je čekal povoz se slámou. Pršelo, byla zima a rodina byla ukrytá v mokré slámě. Malá Jaroslava držela v ruce panenku

a pořád se ptala, kam to jedou? Před hranicemi zastavil povoz lesník a Jaroslava si vzpomíná, že se všem zatajil dech. Lesník se ptal kočího: „Co to dneska vezeš, Františku?“ Kočí odpověděl: „Brambory a zelí, pořád to samý.“ Maminka držela pevně Jaroslavě ruku na ústech, zatímco kočí hodil lesníkovi pytel brambor a několik hlávek zelí, aby dál povoz nezkoumal. Jejich útěk ale měl i jednu veselou historku – tatínek Jaroslavy měl rád legraci, a tak komunistům ve svém prázdném domácím trezoru nechal past na myši.

V útěku rodině Háskových pomáhali zejména jejich obchodní partneři, které měla firma po celém světě. Nejprve Háskovi zamířili přes Itálii do Egypta, kde zůstali téměř tři měsíce v hlavním městě Káhiře v péči obchodníka Nadry Assada, kterému dříve dodávali bižuterii do jeho čtyř velkých obchodů. Jaroslava Hásková na toto životní období velmi ráda a často vzpomíná. Pan Assad byl pohostinný a ona navštěvovala soukromou školu, kde se učila francouzsky a arabsky. Sprátelila se také s dětmi pana Assada: s dcerou Adélou a synem Albertem. Dodnes hovoří jak francouzsky, tak arabsky, a miluje arabskou kuchyni, která jí připomíná šťastné chvíle v exotické zemi, kde se vzpamatovávala z toho, že ze dne na den musela opustit Československo.

Rodina Jaroslavy Háskové.

Poté, co se její rodině podařilo přes Červený kříž vyřídít všechny dokumenty, vydali se Háskovi do Brazílie, kde chtěl otec Jaroslavy znovu otevřít továrnu na bižuterii. Měl totiž v Brazílii dobré kontakty a znal se také s nákupčími bižuterie pany Daničkem a Paskovičem, kteří mu pomáhali

cestu zorganizovat. V Sao Paulu si otec Jaroslavy skutečně znovu založil továrnu na výrobu šperků společně se svým synovcem Josefem. Po deseti letech se rozešli a každý z nich založil vlastní podnik. Bižuterii nejen vyráběli, ale také dováželi ze západního Německa, a to zejména díky českému krajanu panu Müllerovi z Mnichova, ale také z Vídně do Brazílie. Změnili se tedy z vývozců zboží na dovozce a bižuterii prodávali po celé Brazílii.

Paní Jaroslava pracovala v rodinném podniku a firmu zastupovala při obchodních jednáních po celé zemi. Otec paní Jaroslavy v roce 1988 zemřel. Celý život litoval, že se nemůže vrátit domů. Neustále četl české knihy a snil o návratu do země, kde musel zanechat továrnu, dům, půdu a lesy. Jeho další příbuzní, bratři Jaroslav a Rudolf, se odstěhovali do Kanady a paní Jaroslava je stále v kontaktu se sestřenicí paní Zdenkou Pospíšilovou, které je 90 let a žije blízko Toronta.

Paní Jaroslava Hásková chodí v Portu Alegre pravidelně na hodiny češtiny, přestože česky mluví velmi krásně a téměř bez chyb. „Chodím si na hodiny hlavně zazpívat,“ směje se šťastně. Zůstala totiž sama, její syn zemřel při jedné cestě do Čech a s manželem se rozvedla. Dodnes cítí emigraci jako velké příkoří, které jí změnilo život, a ona se nikdy z této osudové rány nedokázala úplně vzpamatovat.

„*Víte, mohla jsem mít šťastné dětství, vzít si Čecha, třeba někoho z rodiny Batů, všechno mohlo být jinak...*“ povzdechne si. Nikdy se do vlasti nevrátila, ani po roce 1989. „*Umřela bych žalem, kdybych znova viděla náš dům a továrnu, zem, kam se můj tatínek s maminkou nikdy nemohli znova podívat,*“ smutně uzavírá své vyprávění. Rodnou řeč a českou kulturu ale paní Jaroslava miluje, zná nepřeberné množství českých písní

a pravidelně čte český tisk. Zajímá se o všechno, co se u nás děje, a chodí na každou akci, kterou pořádá česká komunita v Portu Alegre. „*Češi tady v Portu Alegre, to je vlastně moje rodina, nikoho jiného tady už nemám,*“ loučí se paní Jaroslava. Její krásné písmo mne (učitelku češtiny) ale provází až do nové destinace v brazilském státu Mato Grosso do Sul, kam mi paní Jaroslava pravidelně posílá každý měsíc alespoň jeden ručně psaný dopis. Jsou v něm všechny novinky z Portu Alegre, vánoční a velikonoční přání.

Doufám, že také patřím do její široké české rodiny a snad alespoň na malou chvíli u dopisu Jaroslava může zapomenout na dávné podrazy osudu.

♦ vyprávění přepsala a upravila Markéta Pilátová

Pomůcky: Araks, Kama, one, RBK, ace	Sázková hra	Mnoho- člen		Inženýr. letecká služba (zkr.)	Chemická značka sodíku	Tajenka		Pracovní náčiní	Vlastní lvoně	Národní báseň	Rod tropických mravenců
Světový pohár (zkr.)			Zesílený zápor Snižovaný tón				Býv. český hokejista Planetka				
Dávat facky											
Hončárovo jméno					Vojenská zpráva Vršíť do kopy						
Kočkovitá šelma				Útočné oddíly Jméno Gotta							
SPZ Trenčína			Hráti fotbal Druh ryby							Prodělavat	Intoxikace
Selhání organismu							Kdežto (zast.) Útok				
Světadíl							Umění Překlad bible				
	Turecká řeka	Netloust- nouti Vysoký strom								Setina hektaru Patřící atice	
Korálový ostrov					Zvuk střelby Travnatý pozemek						
12 měsíců				Mluvnický pád Vyzrálá k odstřelu							
Iniciály fotbalisty Panenky			Místo výskytu Značka vápničky								
Samec kočky domácí							Slovensky "jestliže" Pronikati dovnitř			Cucáním nasát	Viněta
Jihomo- ravske město							Anglicky "jeden" Slovenský souhlas				
	Podnik v Brance u Opavy	Pánský kostým	Usuzovat (nář.) Zbabělec								
Neobutá					Provinilci Hromady						
Kód letišť Rancho				Pták z řádu kukaček Chňap						Univerzita Karlova Klekání	
Církevní chvalo- zpěv							Anglicky "eso" SPZ Ostravy				
Nelepit tapety											
Střešní svody						Jméno Bartošové					

Každoročně vyhláší Evropská unie tzv. Evropský rok, který je vždy věnován určitému tématu. Cílem je zvýšit informovanost a povzbudit diskusi o vytyčené oblasti. Mimo jiné jsou také poskytovány dodatečné finanční prostředky na místní, celostátní i mezinárodní projekty vážící se k tématu příslušného Evropského roku. Téma navrhuje Komise a přijímá jej Evropský parlament a vlády členských států EU. Odpověď na křížovku, kterou Vám přinášíme, je název Evropského roku 2015. Odpověď pošlete na adresu redakce@mladzevzavaci.cz do **5. prosince 2014**. Třem vylosovaným budou zaslány hodnotné ceny.

◆ Red

Uzávěrky

Podrobné informace najdete na
www.eurodesk.eu, www.dzs.cz
 a www.naerasmusplus.cz

15. říjen 2014

Roma Education Fund – stipendium pro romské studenty VŠ ■ www.romaeducationfund.hu

20. říjen 2014

Juvenes Translators – překladatelská soutěž pro školy
 ■ ec.europa.eu/translatores/index_en.htm

31. říjen 2014

Akademická informační agentura – výběrová řízení – Argentina ■ www.dzs.cz

1. listopad 2014

Akademická informační agentura – výběrová řízení – Německo, Nadace Mummertových ■ www.dzs.cz

15. listopad 2014

Akademická informační agentura – výběrová řízení – Německo - DAAD ■ www.dzs.cz

25. listopad 2014

Akademická informační agentura – výběrová řízení – Švýcarsko ■ www.dzs.cz

28. listopad 2014

Akademická informační agentura – výběrová řízení – Izrael ■ www.dzs.cz

9. listopad 2014

InnoApps EU-China hackathon Challenge
 ■ innoapps.eu

Stáže

15. říjen 2014

Stáže a studijní pobyt v Evropském parlamentu
www.europarl.europa.eu

15. říjen 2014

Stáž v Evropském parlamentu pro handicapované
www.europarl.europa.eu/

31. říjen 2014

Stáž ve Světové bance
go.worldbank.org/1Y07OW3WQ0